

Yttrande av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

(COM(2019) 151 final)

(2019/C 282/06)

Föredragande: **Ana BONTEA**

Remiss	Europeiska unionens råd, 12.3.2019
Rättslig grund	Artikel 148.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Sysselsättning, sociala frågor och medborgarna
Antagande av sektionen	5.6.2019
Antagande vid plenarsessionen	20.6.2019
Plenarsession nr	544
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	211/3/10

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK upprepar sina tidigare slutsatser och rekommendationer om riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik för att hänsyn ska tas till dessa ⁽¹⁾.

1.2 EESK välkomnar de europeiska och nationella åtgärderna, som har lett till framsteg på sysselsättningsområdet, och rekommenderar att de bibehålls och utvecklas för att säkerställa främjandet av ekonomisk bärkraft och social hållbarhet, en kvalificerad och utbildad arbetskraft som därför är bättre förberedd på i synnerhet teknisk utveckling, arbetsmarknader som är mottagliga för ekonomiska förändringar, förverkligandet av målen om full sysselsättning och sociala framsteg, minskade skillnader, främjandet av lika möjligheter för alla, social inkludering och fattigdomsbekämpning, i syfte att undanröja de regionala skillnaderna i fråga om levnads- och arbetsvillkor samt förbättra arbetsmarknadens funktion och den sociala dialogens ändamålsenlighet.

1.3 EESK slår återigen fast att man vid utarbetandet av politiken för att reglera arbetsmarknaden och de sociala rättigheterna måste kombinera de sammanlänkade dimensionerna konkurrenskraft, produktivitet och social hållbarhet/arbetstagares rättigheter på ett harmoniskt sätt. I all politik som genomförs av EU-institutionerna samt av nationella och lokala myndigheter bör det förutses en lämplig jämvikt mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

1.4 Man bör föra en politik och genomföra strukturreformer som underlättar skapandet av arbetstillfällen av god kvalitet och främjar ansvarsfullt företagande samt utvecklingen av små och medelstora företag och sociala företag.

1.5 EESK betonar vikten av att garantera inkluderande, jämlik och högkvalitativ teknisk utbildning, yrkesutbildning och tertiär utbildning, inbegripet högre utbildning, av att garantera en hög kompetens- och kunskapsnivå på relevanta områden för sysselsättning, anständiga arbetstillfällen och entreprenörskap samt av att främja livslångt lärande för alla.

1.6 Det krävs en välfungerande social dialog för att förbättra reformernas utformning och genomförande, men även uppföljningen av dessa ⁽²⁾.

1.7 EESK står fast vid sina rekommendationer om fortsatta ansträngningar för att undanröja skillnaderna, eftersom uppåtgående konvergens är en genomgående princip som bör beaktas och införlivas i all EU-politik.

1.8 EESK upprepar sina slutsatser och rekommendationer om den europeiska pelaren för sociala rättigheter ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EUT C 237, 6.7.2018, s. 57.

⁽²⁾ EUT C 159, 10.5.2019, s. 1, EUT C 434, 15.12.2017, s. 30.

⁽³⁾ EUT C 262, 25.7.2018, s. 1, EUT C 81, 2.3.2018, s. 145, EUT C 125, 21.4.2017, s. 10.

2. Allmänna kommentarer

2.1 Enligt förslaget till rådets beslut ska de fyra riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik som anges i bilagan till beslut (EU) 2018/1215 ⁽⁴⁾ bibehållas under 2019.

2.2 EESK har i tidigare yttranden ⁽⁵⁾ avgett slutsatser och rekommendationer om riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik, som kommittén vill upprepa i detta yttrande så att hänsyn tas till dem.

2.3 EESK välkomnar de europeiska och nationella åtgärderna, som har lett till framsteg ⁽⁶⁾, och rekommenderar att de bibehålls och utvecklas samtidigt som man ser till att arbetet fortsätter för att förbättra kvaliteten på arbetstillfällena och minska ojämlikheten (eftersom skillnader kvarstår mellan medlemsstater, regioner och grupper av personer på arbetsmarknaden, tillväxten inte kommer alla länder, regioner och medborgare till del på samma sätt och vissa medlemsstater fortfarande har hög arbetslöshet, hushållsinkomster som i reala tal är lägre än före krisen och utbredd fattigdom).

2.4 Till 2020 bör medlemsstaterna och unionen, i samråd med arbetsmarknadens parter, sträva efter att utarbeta en ny samordnad strategi för sysselsättning, som i synnerhet säkerställer främjandet av ekonomisk bärkraft och social hållbarhet, en kompetent och kvalificerad arbetskraft som därför är bättre förberedd på i synnerhet teknisk utveckling, arbetsmarknader som är mottagliga för ekonomiska förändringar, förverkligandet av målen om full sysselsättning och sociala framsteg, minskade skillnader samt en förbättring av arbetsmarknadens funktion och av den sociala dialogens ändamålsenlighet.

3. Särskilda kommentarer

3.1 Stimulera efterfrågan på arbetskraft och investeringar

3.1.1 "Som nämns i landsrapporterna 2019 har alla medlemsstater investeringshinder på olika politikområden". "Några exempel är hög regelbörda och administrativ börda, bristande förutsägbarhet i regelverket, rättsväsendets ändamålsenlighet och ineffektiv offentlig förvaltning" ⁽⁷⁾ (reformer och investeringar kräver att det finns tillräcklig administrativ och teknisk kapacitet för att medlemsstaterna ska kunna uppnå de förväntade resultaten), godkännandeförfarandenas tungroddhet och långdragenhet, för att inte nämna kompetensgapet till följd av utbildningssystemens brister. I flera landsrapporter nämns kompetensbristen som en faktor som förhindrar eller försenar investeringar. Trots de ansträngningar och framsteg ⁽⁸⁾ som gjorts på senare tid när det gäller vissa brister i det finansiella systemet måste man även nämna de återstående svårigheter som företag – särskilt små och medelstora företag – står inför när det gäller att få tillgång till finansiering för investeringar ⁽⁹⁾. Alla dessa sårbarheter, som får betydande gränsöverskridande effekter, kräver lämpliga åtgärder på europeisk och nationell nivå för att unionen och dess medlemsstater ska nå upp till de investeringsnivåer de hade före krisen och för att de mål som fastställs i Europa 2020-strategin vad gäller företagets forskning och utveckling och utbildning av deras personal ska uppnås.

3.1.2 Det krävs en mer målinriktad investeringspolitik i kombination med en rad välutformade strukturreformer för att underlätta skapandet av bra arbetstillfällen, främjandet av ansvarsfullt företagande och verkligt egenföretagande samt stödet till grundande av små och medelstora företag och sociala företag och deras tillväxt.

3.1.3 EU:s övergripande politik bör vara inkluderande, samstämmig och gynnsam för små och medelstora företag, och man bör övergå från principen om att "tänka småskaligt först" till strategin att "agera småskaligt först". EESK upprepar sina tidigare rekommendationer ⁽¹⁰⁾, däribland framtagandet av en indikator för att mäta villkoren för företagande.

⁽⁴⁾ Rådets beslut (EU) 2018/1215 av den 16 juli 2018 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 224, 5.9.2018, s. 4):

- Stimulera efterfrågan på arbetskraft.
- Öka arbetskraftsutbudet och förbättra tillgången till sysselsättning, färdigheter och kompetens.
- Förbättra arbetsmarknadens funktion och göra den sociala dialogen mer ändamålsenlig.
- Främja lika möjligheter för alla, främja social inkludering och bekämpa fattigdom.

⁽⁵⁾ EUT C 332, 8.10.2015, s. 68, EUT C 237, 6.7.2018, s. 57.

⁽⁶⁾ Meddelande COM(2019) 150 final – Europeiska unionen har tillväxt för sjunde året i rad. Den fortsatta ekonomiska återhämtningen har positiva effekter på arbetsmarknaderna och den sociala utvecklingen. Sysselsättningssituationen fortsätter att förbättras: fjärde kvartalet 2018 hade 240 miljoner personer sysselsättning och arbetslösheten (6,6 %) hade återgått till 2000 års nivå. Enbart under 2017 lyftes över fem miljoner människor ur fattigdom och socialt utanförskap.

⁽⁷⁾ Meddelande COM(2019) 150 final – (Tilläggs 4); se också meddelande COM (2019) 500 final.

⁽⁸⁾ Tillgång till finansiering för små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag under perioden 2014–2020: Möjligheter och utmaningar (informationsrapport), EUT C 345, 13.10.2017, s. 15, EUT C 197, 8.6.2018, s.1.

⁽⁹⁾ Se fotnot 8.

⁽¹⁰⁾ COM(2019) 150 final.

3.1.4 Med tanke på befolkningsutvecklingen är produktivitetstillväxt avgörande för att säkerställa framtida hållbar ekonomisk tillväxt i alla medlemsstater. Den största utmaningen för de politiska beslutsfattarna och arbetsmarknadens parter är att stimulera en produktivitetsökning i Europa ⁽¹¹⁾ genom att göra mer målinriktade investeringar i fysiskt och mänskligt kapital samt utnyttja de tekniska framstegen inom industri- och tjänstesektorerna genom att öka de produktiva investeringarna i innovation, forskning och utveckling, i projekt som syftar till att säkerställa tillväxten samt i fysisk och social infrastruktur, till exempel IKT-nät samt vård- och omsorgsstrukturer. Det krävs ökade insatser för att investera i skapandet av arbetstillfällen av god kvalitet och ta itu med osäkra anställningar, eftersom denna aspekt också begränsar produktiviteten.

3.2 Förbättra tillgången till sysselsättning, färdigheter och kompetens ⁽¹²⁾

3.2.1 Ett av de största orosmomenten 2019 är den bekräftade klyftan mellan den strukturella kompetensen och arbetsmarknadens behov, eftersom företagen i EU har allt svårare att rekrytera arbetstagare. Förklaringen till detta är bristen på relevant kompetens inom EU, en faktor som bara ökar trycket på produktionskapaciteten. Kompetensbristen rör inte enbart länder med hög sysselsättningsgrad utan även de som har hög arbetslöshet, och den är särskilt påtaglig inom vissa sektorer, nämligen byggsektorn, IKT-tjänster, ingenjörssektorn och finansiella tjänster ⁽¹³⁾. Kraftfullare åtgärder krävs för att åtgärda denna situation, genom att i första hand reformera utbildningssystemen i flertalet länder och främja en metod inom den högre utbildningen som bygger på resultat.

3.2.2 Prioriteringarna är följande: garantera rättvisa och lika möjligheter, lika tillgång till högkvalitativ utbildning och en hög kompetens- och kunskapsnivå samt en rättvis fördelning av läranderesultat.

3.2.3 Utbildningsinrättningar och lärare bör få det stöd, det utrymme och de verktyg som krävs för att införliva värdena demokrati, aktivt medborgarskap, kritiskt tänkande, tolerans och fred mot bakgrund av problemen med integration av migranter och flyktingar, högerextremism och populistisk nationalism.

3.2.4 Valfungerande yrkesutbildning som bygger på varvad utbildning bidrar till ökad sysselsättning bland unga.

3.2.5 För att alla lärare och elever samt medborgare, även de som finns i marginaliserade områden, ska få fullständig digital kompetens krävs tillräckliga offentliga medel, modern utrustning och kompetent teknisk personal.

3.2.6 Att bekämpa denna kompetensbrist är en mångdimensionell uppgift som kräver betydande ansträngningar. Kreativitet, företaganda och rörlighet på utbildningsområdet såväl som livslångt lärande och bättre förbindelser mellan företag och utbildningsnordnare måste uppmuntras på samtliga nivåer. Arbetsmarknadens parter spelar också en viktig roll i detta sammanhang.

3.2.7 Utöver tillgång till utbildning och yrkesutbildning av hög kvalitet har personer med funktionsnedsättning och andra missgynnade grupper behov av särskilda åtgärder och stöd för att få bättre tillträde till arbetsmarknaden.

3.3 Förstärka ändamålsenligheten hos den sociala dialogen på nationell och europeisk nivå ⁽¹⁴⁾

3.3.1 En valfungerande social dialog är en förutsättning för att nå de ovannämnda målen om uppåtgående social konvergens och tillgång till arbetstillfällen av god kvalitet, färdigheter och kompetens och för att bättre utforma och genomföra reformer som härrör från dessa mål i syfte att öka känslan av egenansvar.

3.3.2 Arbetsmarknadsparternas betydande deltagande i god tid under hela den europeiska planeringsterminen är nödvändigt för att förbättra engagemanget i politiken, vilket kommer att göra det lättare att genomföra den framgångsrikt på ett sätt som förenar arbetstagarnas och arbetsgivarnas intressen. Samarbete mellan arbetsmarknadens parter kan vara en drivkraft för framgång, hållbarhet och delaktighet inom den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och politiken för social delaktighet.

⁽¹¹⁾ Se fotnot 10.

⁽¹²⁾ SOC/622 (pågående), EUT C 62, 15.2.2019, s. 136, EUT C 228, 5.7.2019, s. 16, EUT C 237, 6.7.2018, s. 8, EUT C 81, 2.3.2018, s. 167, EUT C 13, 15.1.2016, s. 57, EUT C 161, 6.6.2013, s. 67.

⁽¹³⁾ Se den studie om kompetensglapp som EESK beställt, 2018.

⁽¹⁴⁾ EUT C 159, 10.5.2019, s. 1, EUT C 434, 15.12.2017, s. 30.

3.3.3 Arbetsmarknadens parter är i stånd att finna innovativa lösningar för att hantera omvandlingen av samhället och arbetsmarknaden, den demografiska utvecklingen, digitaliseringen och globaliseringens effekter. I den rättsliga ramen på både nationell och europeisk nivå bör man säkerställa utrymme för innovation på företags-, sektors- och medlemsstatsnivå för att stimulera arbetsmarknadsparternas utveckling. Europeiska socialfonden (ESF) har en viktig roll att spela när det gäller att stödja en förstärkning av arbetsmarknadsparternas kapacitet, såsom framgår av fyrpartsuttalandet om en nystart för den sociala dialogen (2016), och EESK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att arbetsmarknadsparternas rekommendationer genomförs ⁽¹⁵⁾.

3.3.4 Arbetsmarknadsparternas deltagande i den europeiska planeringsterminen förutsätter dessutom ytterligare stöd för kapacitetsförstärkning, så att de kan bidra till de olika faserna i processen, inbegripet genomförandet av reformerna. Dessutom är det viktigt att stärka kapaciteten hos arbetsmarknadens parter i vissa länder så att resultaten av den europeiska sociala dialogen kan införlivas.

3.3.5 Såsom betonas i landsrapporterna 2019 står den positiva utvecklingen i vissa medlemsstater i kontrast till den tillbakagång som noterats i andra. Arbetsmarknadsparternas deltagande på nationell nivå är i praktiken begränsat i vissa medlemsstater. Samråd med arbetsmarknadens parter bör vara obligatoriskt.

3.3.6 Den sociala dialogen bör spela en viktigare roll när reformerna utformas, genomförs och följs upp. De avtal mellan arbetsmarknadens parter där brådskande utmaningar och politiska faktorer fastställs i syfte att förbättra arbetsmarknaderna måste beaktas, på samma sätt som landsrapporterna och den sociala resultatavlan.

3.4 Främja lika möjligheter för alla, främja social inkludering och bekämpa fattigdom ⁽¹⁶⁾

3.4.1 EESK slår återigen fast att man vid utarbetandet av politiken för att reglera arbetsmarknaden och de sociala rättigheterna måste kombinera de sammanlänkade dimensionerna konkurrenskraft, produktivitet och social hållbarhet/arbetstagares rättigheter på ett harmoniskt sätt. Alla aktörer måste åta sig att främja tillväxt för alla och samtidigt skapa gynnsamma villkor för näringslivet för att skapa fler och bättre arbetstillfällen. Det enda sättet att skapa mer jämlika samhällen är att skapa en mer inkluderande och hållbar tillväxt och sysselsättning, i syfte att tillförsäkra befolkningen anständiga arbetsvillkor, tillräckliga löner och pensioner samt möjlighet att utöva sina rättigheter.

3.4.2 Trots att situationen förbättras i hela EU finns det fortfarande skillnader mellan medlemsstater, mellan regioner och mellan olika grupper av personer på arbetsmarknaden. Tillväxten kommer inte alla länder, regioner eller medborgare till del på samma sätt. Vissa medlemsstater har fortfarande hög arbetslöshet, hushållsinkomster som i reala tal är lägre än före krisen och utbredd fattigdom. De regionala skillnaderna är fortfarande stora och ökar i vissa medlemsstater.

3.4.3 De landsspecifika rekommendationerna ⁽¹⁷⁾ kan spela en avgörande roll när det gäller att göra riktlinjerna för sysselsättningspolitiken och den europeiska pelaren för sociala rättigheter mer effektiva, vilket erbjuder en betydande möjlighet att utforma den nationella politiken i enlighet med riktlinjerna och principerna i pelaren, med målet att uppnå gemensamma resultat. De bör syfta till att minska dessa skillnader och till att öka de motsvarande resurserna och inrikta dem på förverkligandet av detta mål.

3.4.4 I några medlemsstater har arbetslösheten ännu inte sjunkit tillbaka helt utan överstiger fortfarande 10 %. Situationen för unga är fortfarande problematisk i flera länder: en hög andel unga som varken arbetar eller studerar föranleder oro för deras nuvarande och framtida anställbarhet ⁽¹⁸⁾. I andra länder hämmas fortsatt tillväxt av den förvärrade bristen på arbetskraft.

3.4.5 Trots en ökad sysselsättningsgrad bland kvinnor kvarstår på det stora hela skillnader mellan könen i sysselsättningsgrad, vilket leder till löneklyftor ⁽¹⁹⁾. Lågutbildade och personer med invandrarbakgrund har särskilt svårt att hitta arbete ⁽²⁰⁾. Även personer med funktionsnedsättning är fortfarande missgynnade ⁽²¹⁾. Dessutom finns det stora regionala skillnader i arbetsmarknads-deltagande i många medlemsstater. Den förändrade befolkningssammansättningen och den tekniska utvecklingen omdanar arbetsmarknaderna i EU. Dessa problem bör lösas med lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder samt samarbete mellan berörda myndigheter och arbetsmarknadens parter.

⁽¹⁵⁾ Uttalande från ordförandeskapet för Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen och de europeiska arbetsmarknadsparterna om "En nystart för den sociala dialogen", 2016.

⁽¹⁶⁾ EUT C 367, 10.10.2018, s. 15, EUT C 237, 6.7.2018, s. 1, EUT C 440, 6.12.2018, s. 135, SOC/620 (pågående), EUT C 228, 5.7.2019, s. 7.

⁽¹⁷⁾ Landsspecifika rekommendationer.

⁽¹⁸⁾ EUT C 62, 15.2.2019, s. 142.

⁽¹⁹⁾ SOC/610 (EUT C 240, 16.7.2019, s. 3), EUT C 110, 22.3.2018, s. 26, EUT C 440, 6.12.2018, s. 37, EUT C 262, 25.7.2018, s. 101, EUT C 110, 22.3.2019, s. 20.

⁽²⁰⁾ Kostnaderna för utbliven invandring och bristande integration (informationsrapport), EUT C 264, 20.7.2016, s. 19; EUT C 71, 24.2.2016, s. 46

⁽²¹⁾ EUT C 34, 2.2.2017, s. 15, EUT C 367, 10.10.2018, s. 20, SOC/616 (pågående).

3.5 Den europeiska pelaren för sociala rättigheter

3.5.1 Den europeiska pelaren för sociala rättigheter är av avgörande betydelse för att förbättra arbets- och lönevillkoren samt de sociala trygghetssystemen i Europa. Dessutom är den viktig för att säkerställa balansen mellan arbete och privatliv och förbättra de sociala normerna och konvergensen bland EU:s medlemsstater – inklusive kollektiva förhandlingar och tillgången till sociala tjänster. När det gäller den europeiska pelaren för sociala rättigheter upprepar EESK de slutsatser och rekommendationer som avgetts i tidigare yttranden ⁽²²⁾.

3.5.2 I landsrapporterna 2019 ägnas särskild uppmärksamhet åt medlemsstaternas resultat när det gäller de olika dimensionerna av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Pelaren är tänkt att fungera som en färdplan för rättvis och hållbar tillväxt för alla.

3.5.3 Framtidens arbetsmarknad bör vara ett huvudtema i diskussionerna om pelaren för sociala rättigheter, där man bör behandla dess betydande omvandling, och man bör anta en samstämmig europeisk sysselsättningsstrategi antas som omfattar följande teman:

- Investeringar och innovation.
- Sysselsättning och skapande av bra arbetstillfällen.
- Rättvisa arbetsvillkor för alla.
- Rättvisa och smidiga övergångar med stöd av en aktiv arbetsmarknadspolitik.
- Medverkan av alla berörda parter, särskilt arbetsmarknadens parter.

3.5.4 Alla berörda parter bör arbeta tillsammans för att säkerställa en framtida arbetsmarknad som är rättvis och inkluderande, ger sysselsättningsmöjligheter för alla och främjar sociala framsteg samt en kvalificerad och motiverad arbetskraft med anständig lön och tillgång till bra arbetstillfällen.

3.5.5 Dessa framsteg måste finansieras: pelaren kan bara genomföras effektivt i medlemsstaterna om det finns tillräckliga medel för socialpolitiska investeringar för att tillämpa rättigheterna och principerna genom särskilda politiska initiativ. Därför bör man utnyttja mekanismer såsom Europeiska socialfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar.

3.6 EU-medel ⁽²³⁾

3.6.1 EESK välkomnar avsikten enligt förslaget till förordning om ESF+ att förbättra kopplingen mellan ESF och den europeiska planeringsterminen, framför allt genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna.

3.6.2 I vissa medlemsstater utgör EU-medlen en avgörande del av de offentliga investeringarna. Om EU-medlen anpassas bättre till analysen och rekommendationerna i den europeiska planeringsterminen borde det förbättra resultaten och stärka sammanhållningsbudgetens genomslag.

3.6.3 Europeiska fonden för strategiska investeringar och de europeiska struktur- och investeringsfonderna bör utformas för att spela en avgörande roll för skapandet av arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt samt främjandet av territoriell och social sammanhållning. Dessa fonder bör utnyttjas på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt, och när det gäller genomförandet av pelaren bör prioritet ges åt långsiktiga europeiska investeringar i infrastruktur och sociala tjänster av god kvalitet, inbegripet via Europeiska fonden för strategiska investeringar och Europeiska investeringsbanken.

3.7 Digitalisering

3.7.1 EESK har i flera yttranden undersökt digitaliseringen som fenomen och dess inverkan på arbetets organisation och på sysselsättningen ⁽²⁴⁾.

⁽²²⁾ EUT C 125, 21.4.2017, s. 10, EUT C 81, 2.3.2018, s. 145, SOC/614 (pågående).

⁽²³⁾ EUT C 62, 15.2.2019, s. 165.

⁽²⁴⁾ EUT C 237, 6.7.2018, s. 8, EUT C 129, 11.4.2018, s. 7, EUT C 237, 6.7.2018, s. 1, EUT C 434, 15.12.2017, s. 36, EUT C 434, 15.12.2017, s. 30, EUT C 173, 31.5.2017, s. 45, EUT C 303, 19.8.2016, s. 54, EUT C 13, 15.1.2016, s. 161, EUT C 128, 18.5.2010, s. 74, SOC/622 (pågående).

3.7.2 Den fjärde industriella revolutionen kommer att innebära stora förändringar på grund av utvecklingen inom områden såsom genetik, artificiell intelligens, robotteknik, nanoteknik, 3D-printing och bioteknik när det gäller konsumtions-, produktions- och arbetsmönstren, vilket kommer att medföra stora utmaningar som företag, offentliga myndigheter och medborgare proaktivt måste anpassa sig till. Samtidigt med den tekniska revolutionen får en rad socioekonomiska, geopolitiska och demografiska faktorer med koppling till dessa förändringar större effekter, eftersom de verkar i flera olika riktningar och förstärker varandra. Allt eftersom hela industrin anpassar sig genomgår de flesta yrken en radikal förändring.

3.7.3 Medan vissa arbetstillfällen riskerar att bli överflödiga och andra växer snabbt, kräver även de befintliga arbetstillfällena att nödvändig kompetens förvärvas. Det behövs särskilda åtgärder för att ta itu med kompetensbrister, massarbetslöshet och ökande ojämlikhet, vilket kräver omskolning och kompetenshöjning, en proaktiv strategi för livslångt lärande, lämpliga incitament och lämplig utrustning samt sektorsövergripande partnerskap.

3.7.4 En bättre förståelse av arbetets och anställningsförhållandenas föränderliga natur i den digitala tidsåldern bör leda till en effektivare sysselsättningspolitik inom EU.

3.7.5 Prioritet bör ges åt livslångt lärande, omskolning och kompetensutveckling så att var och en får möjlighet att hitta arbete i en globaliserad högteknologisk arbetsmiljö och få tillgång till i vissa fall avgörande information och tjänster.

3.7.6 I den digitala tidsåldern är det viktigt att garantera tillgång till internet, tillhandahålla utbildning i digital kompetens för dem som är utsatta för risker och ge dem möjlighet att utöva sina rättigheter och få tillgång till sociala tjänster, i synnerhet om det handlar om grundläggande sådana.

3.7.7 De nya orättvisorna och sociala riskerna i samband med den digitala revolutionen kan dessutom delvis förklaras med digital utestängning, där vissa befolkningsgrupper inte har de digitala färdigheter och den grundläggande digitala kompetens som krävs för att få tillgång till i vissa fall avgörande information och tjänster.

Bryssel den 20 juni 2019.

Luca JAHIER
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

BILAGA

Följande punkt i sektionens yttrande ändrades i enlighet med det ändringsförslag som antogs av plenarförsamlingen, men fick minst en fjärdedel av rösterna (artikel 59.4 i arbetsordningen):

1.4. Man bör föra en politik och genomföra strukturreformer som underlättar skapandet av bra arbetstillfällen, främjandet av ansvarsfullt företagande, utvecklingen av små och medelstora företag och sociala företag samt en övergång från principen om att "tänka småskaligt först" till strategin att "agera småskaligt först".

Resultat av omröstningen:

För: 117

Emot: 86

Nedlagda röster: 15
